

OBWIESZCZENIE

Prezesa Rady Ministrów
z dnia 17 października 1946 r.
w sprawie ogłoszenia statutu stowarzyszenia
wyższej użyteczności „Liga Morska”

Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1946 r. o uznaniu stowarzyszenia „Liga Morska” za stowarzyszenie wyższej użyteczności (Dz. U.R.P. Nr. 47, poz. 267) ogłaszam w załączniku do obwieszczenia niniejszego statut stowarzyszenia wyższej użyteczności „Liga Morska”.

Prezes Rady Ministrów
Edward Osóbka-Morawski.

Załącznik do obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 października 1946 r.

STATUT
LIGI MORSKIEJ

L

Nazwa.

§ 1. Stowarzyszenie działające na mocy tego statutu nosi nazwę: Liga Morska (skrót L. M.).

§ 2. Liga Morska jest organizacją społeczno-demokratyczną o wyższej użyteczności publicznej, mającą na celu kierowanie jak najszerszych mas społeczeństwa polskiego do pracy na morzu i dla morza.

II.

Obszar działalności i siedziba.

§ 3. Działalnością swoją Liga Morska obejmuje cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto Liga Morska może stosownie do miejscowych przepisów prawnych — działać na tych obszarach zagranicznych, na których mieszka ludność polska lub polskie wychodźstwo.

§ 4. Siedzibą Stowarzyszenia jest miasto st. Warszawy.

III.

Cele i środki działania.

§ 5. W dążeniu ku ogólnej przebudowie struktury Państwa Polskiego, Liga Morska przede wszystkim ma za zadanie:

- Budzenie i pogłębianie świadomości wśród jak najszerszych mas społeczeństwa o znaczeniu posiadania morza.
- Wychowanie morskie społeczeństwa, a w szczególności młodzieży, szkolenie kadry pracy na morzu i w portach oraz w rybactwie na jeziorach i rzekach.
- Propaganda i współdziałanie w rozwoju żeglugi śródlądowej i morskiej i handlu morskiego, marynarki handlowej, portów i ich urządzeń i gromadzenie odnośnych funduszy na te cele.
- Popieranie gospodarki rybackiej i przemysłu stoczniowego oraz handlu morskiego i związanego z nim przemysłu.
- Skupianie wychodźstwa polskiego na obczyźnie w organizacjach Ligi Morskiej, lub pokrewnych, oraz ściśle współpraca z wychodźstwem w zakresie jego życia narodowego i kulturalnego.
- Popieranie i organizacja turystyki morskiej i śródlądowej dla celów propagandowych.

§ 6. Środkami działania są:

- podjęcie i popieranie badań naukowych w zakresie zagadnień morskich i śródlądowych, popieranie twórczości naukowej, beletrystycznej i artystycznej w tych dziedzinach.
- gromadzenie wiadomości i informacji w kraju i zagranicą z zakresu tych zagadnień, popularyzacja ich wśród najszerszych mas społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży przez publikowanie tych wiadomości w wydawnictwie specjalnym i popularnym za pośrednictwem broszur, prasy periodycznej i codziennej i t. p.
- urządzanie zjazdów, kursów, odczytów, zebrań dyskusyjnych, informacyjnych na tematy morskie żeglugi śródlądowej i wychowania mor-

- skiego, działanie przez książkę, radio, atlas etc.
- organizowanie wycieczek nad morze i po morzach, oraz po wodach śródlądowych, popieranie sportów wodnych i współpraca z organizacjami uprawiającymi te sporty i turystykę wodną,
- współdziałanie w organizowaniu towarzystw, spółdzielni, spółek i t. p. dla rozbudowy żeglugi morskiej i śródlądowej, linii okrętowych, dróg oraz taborów żeglugi śródlądowej, portów i wszelkich urządzeń przemysłu i handlu morskiego i śródlądowego, utrzymywanie stosunków, z krajami zamorskimi oraz zakładanie wydzielonych własnych przedsiębiorstw dla rozwoju gospodarki rybnej na wodach śródlądowych i na morzu i budownictwa statków (dla własnych celów),
- organizowanie zbiórek na fundusz (§ 5, p. c) w szczególności na Fundusz Obrony Morzkiej (F. O. M.).

IV.

Prawa Stowarzyszenia.

§ 7. Liga Morska jest osobą prawną, może więc posiadać, nabywać, zbywać majątek nieruchomy, ruchomy, przyjmować darowizny i zapisy, prowadzić przedsiębiorstwa, zawierać wszelkiego rodzaju umowy i akty prawne, przyjmować zobowiązania, pozywać przed sąd i sama być pozywana.

§ 8. Liga Morska używa pieczęci z napisem: Liga Morska.

§ 9. Liga Morska posiada własną banderę i odznakę, znaczki członkowskie oraz umundurowanie. Wzory odznaki, bandery i znaczków członkowskich podlega zatwierdzeniu właściwej władzy.

V.

Członkowie Stowarzyszenia.

§ 10. Członkami Stowarzyszenia mogą być osoby fizyczne i prawne.

§ 11. Członkowie L. M. dzielą się na:

a) honorowych, b) popierających, c) zwyczajnych i d) zespolowych.

§ 12. Członkiem L. M. może zostać:

- honorowym — osoba fizyczna, która w działalności swojej położyła wybitne zasługi dla spraw, którym służy L. M.; członkostwo honorowe nadaje Walny Zjazd Delegatów na wniosek Rady Głównej większością głosów;
- popierającym — osoba fizyczna lub osoba prawna, przyjęta przez Zarząd Oddziału, wpłacająca składkę miesięczną co najmniej 10 krótłite, wyższą niż członek zwyczajny;
- zwyczajnym — osoba fizyczna, przyjęta przez Zarząd Oddziału;
- członkiem zespolonym stowarzyszenia może być młodzież szkolna zorganizowana przy uzgodnieniu w kołach specjalnych pod nadzorem Władz szkolnych na zasadach ustalonych przez Ministra Oświaty.

§ 13. Wysokość wpisowego i składek członkowskich dla wszystkich kategorii członków, oraz sposób podziału pomiędzy oddziałami, obwodami i okręgami oraz Zarządem Głównym określa Zwyczajny Walny Zjazd Delegatów na okres 2 ch lat.

VI.

Prawa i obowiązki członków.

§ 14. Prawo wyboru do władz stowarzyszenia zarówno czynne jak i bierno posiadają wszyscy członkowie, oprócz młodzieży szkolnej (§ 12, p. d), przy czym osoby prawne działają przez pełnomocnika i nie posiadają biernego prawa wyborczego. Przekazywanie głosu wyborczego jest niedopuszczalne.

§ 15. Wszyscy członkowie mają prawo noszenia mundurów i odznak L. M. zgodnie z regulaminem uchwalonym przez Zarząd Główny.

§ 16. Obowiązki członków:

- wszyscy członkowie oprócz honorowych obowiązywać są do regularnego płacenia składek,
- wszyscy członkowie bez wyjątku powinni: dbać o honor bandery, o dobre „mię stowarzyszenia” jego rozwój, stosować się ściśle do statutu, regulaminów, uchwał i zarządzeń władz i brać czynny udział w pracach stowarzyszenia.

§ 17. Niewypełnienie obowiązków w § 16 wymienionych może pociągnąć za sobą następujące rygory, stosowane przez Zarząd Oddziału lub przez Zarząd Główny:

- upomnienie, b) nagana, c) zawieszenie w czynnościach i prawach członka, d) wykluczenie ze stowarzyszenia.

§ 18. Prawomocne skazanie członka przez Sąd Karny za czyn nieetyczny pociąga za sobą, w każdym razie, wykluczenie ze stowarzyszenia.

§ 19. Od kar stosowanych w § 17 pp. e i d i w § 18 przysługuje członkowi prawo odwołania się od decyzji Zarządu Oddziału do Sądu Polubownego przy Zarządzie Głównym.

VII.

Organizacja

§ 20. Liga Morska jako rzecznik Narodowej myśli morskiej koordynuje swe zamierzenia z Ministerstwem Żeglugi i Handlu Zagranicznego oraz współpracuje ze

- e) administrowanie majątkiem obwodu,
- d) zorganizowanie Oddziałów na terenie powiatów,
- e) reprezentacja Obwodu na zewnątrz,
- f) składanie sprawozdań rocznych oraz na zlecenie wyższych organów, przy czym analogicznie mają zastosowanie przepisy §§ 80 do 85.

§ 69. Komisja Rewizyjna Obwodu składa się z 2-ech członków i 2-ech zastępców, wybieranych na termin roczny przez Zwyczajny Zjazd Obwodowy. Komisja wybiera spośród siebie Prezesa.

§ 70. Komisja Rewizyjna Obwodu kontroluje działalność gospodarczą i finansową Obwodu raz na rok, składając odrębny wniosek na Zwyczajnym Zjeździe Obwodowym.

D. Władze Oddziału.

§ 71. Oddział jest podstawową jednostką administracyjną i organizacyjną, do której każdy członek L. M. (oprócz honorowych) musi należeć.

§ 72. Oddział powstaje i rozwiązuje się na mocy wniosku Zarządu Obwodu i decyzji Zarządu Okręgu zgodnie z decyzją Głównego Zarządu.

§ 73. Likwidację Oddziału przeprowadza Zarząd Obwodu, zaś majątkiem rozporządza Zarząd Okręgu, zgodnie z decyzją Głównego Zarządu.

§ 74. Władzami Oddziału są:

- a) Walne Zebranie Oddziału,
- b) Zarząd Oddziału,
- c) Komisja Rewizyjna Oddziału.

§ 75. Zwyczajne Walne Zebranie Oddziału zwołuje Zarząd Oddziału raz na rok, najpóźniej w lutym.

§ 76. Do kompetencji Zwyczajnego Walnego Zebrania Oddziału stosują się analogicznie przepisy, wymienione w § 27 (oprócz pp. h. oraz l.).

§ 77. Nadzwyczajne Walne Zebranie zwołuje Zarząd Oddziału w własnej inicjatywie, na żądanie Komisji Rewizyjnej, Zarządu Obwodu, Okręgu lub Zarządu Głównego lub co najmniej 1/5 części członków w terminie miesięcznym zawiadomieniem na 14 dni przed terminem.

§ 78. Zwyczajne Walne Zebranie Oddziału wybiera Zarząd Oddziału na okres roczny w składzie od 5 do 11 członków i 3 — 5 zastępców. Zarząd wybiera spośród członków Zarządu Prezesa, 2-ech Wiceprezów, Sekretarza i Skarbnika oraz po 1 zastępcy dwóch ostatnich.

§ 79. Do obowiązków Zarządu Oddziału należą:

- a) opracowywanie programu rocznego pracy z przedłożeniem Zarządowi Obwodu do zatwierdzenia,
- b) podział pracy, pomiędzy członkami Zarządu i Komisji,
- c) opracowywanie regulaminów Oddziału,
- d) wykonywanie budżetu, administrowanie majątkiem, będącym w użytkowaniu Oddziału, ściąganie opłat członkowskich,
- e) reprezentacja Oddziału na zewnątrz przed władzami, po uzgodnieniu z Zarządem Obwodu,
- f) składanie rocznych sprawozdań finansowych i rzeczowych Walnemu Zebraniu Oddziału oraz opracowanie preliminarza budżetowego,
- g) składanie Zarządowi Obwodu miesięcznych i rocznych sprawozdań.

§ 80. Wydatki wolno Zarządowi Oddziału nakupeć tylko w granicach budżetu, do zawierania zaś zobowiązań kredytowych oraz aktów kupna, sprzedaży nieruchomości konieczne jest pełnomocnictwo Zarządu Głównego na wniosek złożony do Zarządu Obwodu (§ 84 p. e).

§ 81. Wszelkie umowy winny być zaopatrzone pieczęcią i trzema podpisami: Prezesa, Sekretarza i Skarbnika lub ich zastępców.

§ 82. Zarząd powinien zbierać się raz na miesiąc, zaś Prezydium, składające się z Prezesa, Sekretarza i Skarbnika lub ich zastępców, w miarę potrzeby.

§ 83. Dla prawomocności uchwał wymagana jest obecność większości członków.

§ 84. Nieusprawiedliwiona nieobecność na trzech posiedzeniach powoduje utratę mandatu.

§ 85. W razie niewykonania obowiązków swoich Zarząd Oddziału może być zawieszony w czynnościach swoich przez Zarząd Okręgu, z prawem odwołania się do Zarządu Głównego. W razie zawieszenia lub ustąpienia większości członków ustanawia Zarząd Obwodu Zarząd Tymczasowy pełniący owe funkcje do nowych wyborów, które powinny odbyć się w terminie 3 miesięcy od dnia zawieszenia.

§ 86. Komisję Rewizyjną Oddziału wybiera Zwyczajne Walne Zebranie Oddziału na okres roczny w składzie 3 członków i 2 zastępców. Komisja wybiera Prezesa.

§ 87. Komisja Rewizyjna powinna kontrolować działalność gospodarczą i finansową raz na półroczcie co najmniej i składa sprawozdanie na zwyczajnym rocznym Walnym Zebraniu z odrębnym wnioskiem.

§ 88. Przy szkołach, tudzież fabrykach mogą być zakładane kółka z przewodniczącym, sekretarzem i skarbnikiem, tudzież — w szkołach — opiekunem szkolnym. Kółka wchodzi jako członkowie Oddziału.

VIII.

Fundusze Stowarzyszenia.

§ 89. Fundusz L. M. przeznaczony jest na wydatki z działalności L. M. związane i składa się:

- a) z wpisów i opłat członkowskich,
- b) z ofiar, darowizn, zapisów, subwencji,
- c) z dochodów z nieruchomości i odsetek od kapitałów,
- d) z dochodów z wydawnictw, przedsiębiorstw i imprez etc.,
- e) z dotacji władz państwowych i samorządowych.

§ 90. Właścicielem całego majątku jest stowarzyszenie LIGA MORSKA jako osoba prawna. Okręgi, Obwody i Oddziały mają prawo użytkowania tego majątku, znajdującego się na ich terenie, administrując nim na mocy zarządzeń Zarządu Głównego.

IX.

Kapituła Odznaczeń.

§ 91. Kapituła odznaczeń składa się z 7 członków wybranych na okres 2 lat przez Radę Główną spośród zasłużonych członków stowarzyszenia, przy czym Kapituła wybiera spośród swoich członków Prezesa, Wiceprezesa i Sekretarza.

§ 92. Kapituła Odznaczeń działa na mocy regulaminu uchwalonego przez Radę Główną.

§ 93. Wnioski o odznaczenia składają Zarządy Oddziałów, Obwodów i Okręgów z zachowaniem podrzędności organizacyjnej oraz Zarząd Główny bezpośrednio.

Likwidacja Stowarzyszenia.

§ 94. Rozwiązanie Stowarzyszenia może nastąpić na skutek uchwały Walnego Zjazdu Delegatów, powziętej większością głosów 2/3 delegatów, biorących udział w Zjeździe, przy czym wniosek musi być zgłoszony przez Radę Główną i podany w piśmie zawiadomieniu w porządku dziennym.

§ 95. Sposób rozwiązania określa Walny Zjazd Delegatów, obracających Komisję Likwidacyjną, która przeprowadza likwidację.

§ 96. Majątek i fundusze Ligi Morskiej po rozwiązaniu Stowarzyszenia przechodzą na rzecz Skarbu Państwa Polskiego.

Załącznik do Statutu Ligi Morskiej Fundusz Obrony Morskiej (skróć F. O. M.).

I. Przy Lidze Morskiej istnieje fundusz pod nazwą: „Fundusz Obrony Morskiej” (F. O. M.) nie wchodzący w skład majątku L. M. Fundusz ten ma charakter dobra publicznego.

2. Fundusz Obrony Morskiej jest przeznaczony wyłącznie na budowę okrętów marynarki wojennej.

O sposobie użycia F. O. M. rozstrzyga Prezes Rady Ministrów na wniosek Ministra Obrony Narodowej po wysłuchaniu opinii Zarządu Funduszu. Środki Funduszu nie mogą być używane na pokrycie niedoborów budżetu wojskowego ani na budowę okrętów przewidywanych w Budżecie Kierownictwa Marynarki Wojennej.

3. Fundusz Obrony Morskiej powstaje z ofiarności publicznej, a mianowicie:

- a) za pomocą publicznych zbiórek jednorazowych (zbiórki uliczne),
- b) za pomocą publicznych zbiórek stałych, prowadzonych przez Ligę Morską lub przez inne instytucje, organizacje społeczne, lub osoby upoważnione do tego przez Zarząd F. O. M. w porozumieniu z Zarządem Głównym L. M.,
- c) z ofiar jednorazowych składanych na cele Funduszu,
- d) z zapisów i darowizn,
- e) z zasiłków państwowych i samorządowych.

Odsetki od kapitałów F. O. M. przysługują na rzecz Funduszu Obrony Morskiej. Zbiórki publiczne, wymienione pod a) może prowadzić wyłącznie Liga Morska.

4. F. O. M. nie może być obciążony przez L. M. żadnymi kosztami propagandowymi i administracyjnymi. Zbiórki organizowane przez L. M. na rzecz F. O. M. są finansowane ze zwykłych funduszy L. M. i mogą być obciążane jedynie kosztami rzeczowymi, których wysokość zatwierdza Zarząd Funduszu.

5. Zarząd Funduszu stanowią:

- a) delegat Prezesa Rady Ministrów, jako przewodniczący, powołany przez Prezesa Rady Ministrów, na wniosek Ministra Obrony Narodowej, zastępca delegata Prezesa Rady Ministrów powołany jest tą samą drogą i wchodzi w razie nieobecności delegata we wszystkie jego uprawnienia, z wyjątkiem uprawnień przewodniczenia Zarządowi Funduszu,
- b) jeden z wiceprezów Zarządu Głównego L. M. delegowany przez ten Zarząd jako zastępca przewodniczącego,
- c) pięciu członków zaproszonych przez Prezesa Rady Główny L. M. na okres kadencji jej władzy spośród tych członków Zarząd wybiera sekretarza i skarbnika oraz ich zastępców.

6. L. M. może zlecić czynności propagandy i zbiórek na F. O. M. swym jednostkom organizacyjnym lub tworzyć w tym celu specjalne komitety; komitety te nie mogą mieć odrębnej osobowości prawnej, działalność ich będzie określona regulaminami, zatwierdzonymi przez Zarząd Główny L. M.

7. F. O. M. deponuje się w jednej z państwowych instytucji bankowych, albo w Komunalnej Kasie Oszczędności.

Do wystawiania czeków lub innych asygnat wymagane są dwa podpisy członków Zarządu Funduszu, z tych jeden podpis delegata Prezesa Rady Ministrów lub jego zastępcy.

8. Księgowość i rachunkowość F. O. M. prowadzi Biuro Zarządu Głównego L. M. odrębnie od księgowości i rachunkowości L. M. Korespondencją F. O. M. prowadzi również Biuro Zarządu Głównego L. M.

9. Przewodniczący Zarządu F. O. M. przedstawia co kwartał Prezesa Rady Ministrów stan konta zbiżrek i podaje jednocześnie do wiadomości publicznej.

10. Sprawozdania finansowe Zarządu F. O. M. są podawane do wiadomości Walnym Zjazdem Delegatów L. M. przez Zarząd Główny L. M., nie podlegają jednak ocenie tych Zjazdów.

11. Kontrolę F. O. M. sprawuje Biuro Kontrol przy Prezydium Krajowej Rady Narodowej. Biuro Kontrol przy Prezydium Krajowej Rady Narodowej bada gospodarkę finansową wszelkich organów i instytucji L. M., stałych lub specjalnych, prowadzących zbiórki na rzecz F. O. M. w zakresie tej zbiórki. Sprawozdania z dokonanej kontroli są ogłaszane w prasie oraz podawane do wiadomości Walnym Zjazdem Delegatów L. M., nie podlegają jednak ocenie tych Zjazdów.

12. W razie likwidacji L. M. o przeznaczeniu majątku F. O. M., jak również o dalszym gromadzeniu funduszy na ten cel, rozstrzygnie uchwała Rady Ministrów.